

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

41

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦ
ІЯ**

Матеріали конференції

*Науково-методологічні основи
практичної підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
галузей*

у двох частинах

Частина 1

ОДЕСА 2010

Матеріали друкуються відповідно до рішення 41-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Науково-методологічні основи практичної підготовки фахівців для харчової та зернопереробної галузей», яка проходила 6 і 7 квітня 2010 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

СУСПІЛЬНИЙ ХАРАКТЕР МОВНОЇ НОРМИ

Т.Г. Казарян

У рамках підвищення кваліфікації кадрів освіти і з метою подальшого вдосконалення української мови в ОНАХТ діє семінар для викладачів, аспірантів та співробітників з вивчення й удосконалення знань української мови. Одним із предметів цього семінару є знайомство з мовною нормою та зі змінами цієї норми, що відбуваються у сучасному мовному середовищі.

Справжнє розуміння мови неможливе без осягнення різноманітних змін, які мають місце в ній. Динамічні процеси мови можна простежити, розглядаючи її в історичній перспективі. Вивчення мови як явища, що розвивається, власне, є дослідженням форм існування мови, яка становить її суттєву характеристику.

Мова постійно змінюється. Історична змінність мови – її суттєва ознака, внутрішня властивість. Мовлення – це передусім комунікативний акт, соціальний за своєю суттю.

Будь-яка мова має конкретно-історичну соціальну норму. Мовна норма – сукупність найбільш стійких, традиційних елементів системи мови, історично відібраних і закріплених суспільною мовною практикою; сукупність колективних реалізацій мовної системи, прийнятих суспільством на певному етапі його розвитку й усвідомлених ним як правильні, зразкові. Вона існує в будь-якому колективі оскільки в кожному колективі є свій мовний еталон, зразок, і люди не зосереджуються на тому, як вони говорять.

Мовна норма характеризується трьома властивостями: вибірковістю, стійкістю (усталеністю) і обов'язковістю. Вибірковість виявляється в тому, що кожна мовна норма по-своєму реалізує можливості мови.

Стійкість (синоніми: усталеність, традиційність) – це збереження мовних традицій, обмеження хитань і варіантів, посилення на авторитетні джерела вживання.

Обов'язковість полягає в тому, що все визнане суспільством вважається правильним і його повинні дотримуватися учасники мовленнєвого процесу.

Соціальність норми виявляється як у відборі і фіксації мовних явищ, так і в оцінюванні мовних фактів як нормативних чи ненормативних. Мовна норма як соціально-історична категорія входить до загальних норм і звичаїв суспільства.

Усталеність і обов'язковість літературної норми не заперечує диференційованого комплексу мовних засобів, їх варіативності та синонімічних способів вираження. Це забезпечує функціонально-стилістичну диференціацію літературних мов.

Отже, мовна норма в усіх своїх різновидах має суспільний характер. Варіативність мовної норми пояснюється не тільки і не стільки часовим чинником, скільки соціальними умовами. Кожне суспільство (держава) кодифікує літературну норму і захищає її через школу та інші освітні й адміністративні інститути.

Г.І. Віват	
ШЛЯХИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА-КУРАТОРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	
Г.О. Черемісіна	107
МЕТОДОЛОГІЯ МОВОЗНАВСТВА: ПОНЯТТЯ ПРО МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	
Г.М. Войтенко	108
СУСПІЛЬНИЙ ХАРАКТЕР МОВНОЇ НОРМИ	
Т.Г. Казарян	109
РОЛЬОВІ ІГРИ ЯК МЕТОД КОМУНІКАТИВНОГО СПРЯМУВАННЯ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	
О.В. Шевчук	110
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТЯНСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
С.М. Тодорова	111
НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	
О.В. Гриньків	112
НАВЧАННЯ УСНОГО ДІАЛОГІЧНОГО УЧБОВО-ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ НА СИСТЕМІ ТЕКСТІВ У НЕФІЛОЛОГІЧНОМУ ВНЗ	
О.К. Чаєнкова	113
МОВЛЕННЄВА БІОГРАФІЯ ЯК СКЛАДНИК МОВНОГО ПОРТФЕЛЯ	
Л.Б. Зукіна, І.С. Михайлова, О.С. Зінченко, О.П. Кучер	114
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ “ІНОЗЕМНА МОВА” ДЛЯ МАГІСТРІВ	
Л.Б. Зукіна, І.С. Михайлова, О.С. Зінченко	115
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНОГО ВІДЕОДОКУМЕНТА В ЛІНГВІСТИЧНОМУ КЛАСІ	
Л.Б. Зукіна, І.С. Михайлова, О.С. Зінченко	116
СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ	
Л.І. Парфиненко	117
МЕТОДИЧНІ НОТАТКИ ДО ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я	
Б.І. Струк, В.М. Копа	118
ОСОБЛИВОСТІ, ЗОВНІШНІ ОЗНАКИ СТОМЛЕННЯ ТА ПЕРЕВТОМИ СТУДЕНТІВ: МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ	
Т.В. Захлевська, Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	119
РІВЕНЬ АДАПТАЦІЇ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ДО НАВАНТАЖЕННЯ	
Т.П. Сергєєва	120
СТУДЕНТСЬКІ ОПЕРЗАГОНИ – ВАЖЛИВА ЛАНКА У ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ	
Ю.Д. Чумаченко	121